FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituţia de învăţământ superior	Universitatea Babeş-Bolyai
1.2 Facultatea	de Teologie Greco-Catolică
1.3 Departamentul	ORADEA
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studiu / Calificarea	*Fundamente creştine ale identităţii europene*

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Evoluția ideii muzicaleîn cultura europeană						
2.2 Titularul activităţilor de curs	lect. univ. dr. Radu-Ioan Mureșan						
2.3 Titularul activităţilor de seminar	lect. univ. dr. Radu-Ioan Mureșan						
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	C

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităţilor didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învăţământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28

Distribuţia fondului de timp:	ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe	30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren	77
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii şi eseuri	30
Tutoriat	2
Examinări	1
Alte activităţi:	

3.7 Total ore studiu individual	140
3.8 Total ore pe semestru	196
3.9 Numărul de credite	8

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competenţe	•

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1 De desfăşurare a cursului	•
5.2 De desfăşurare a seminarului/laboratorului	•

6. Competenţele specifice acumulate

Competenţe profesionale	Cunoaşterea, înţelegerea şi folosirea adecvată a vocabularului muzicologic (analiză, stilistică și estetică muzicală)și a specificului demersului muzicologic (analiză, stilistică și esteticămuzicală); 1.1 cunoaşterea problematicii muzicologice ale ”formei” (limbajul muzical), ”stilului” (particularitățile rostirii limbajului muzical) și ”esteticii” (mesajul/frumosul) muzicale şi recunoaşterea lor în diverse opere muzicale; 1.2 identificarea operelor muzicalestudiate pe parcursul evoluției compozițiilor muzicale și raportarea acestora la principalele idei culturale (estetice, filozofice, literare, antropologice) contemporane lor; 1.3 utilizarea corectă a conceptelor muzicologieiîn texte redactate de student. Aplicarea conceptelor muzicologieipe texte literare care să exprime sensul și statutul muzicii în raport cu omul, lumea și valorilecreștine ale culturii europene, în vederea conștientizării rolului *educațional*, *etic* și *terapeutic* al artei în genere. Redactarea de texte în care să exprime problemele muzicii contemporane
Competenţe transversale	Dezvoltarea atitudinii pozitive faţă de audiție, analiză, argumentare şi dialog în formarea sau susţinerea unei convingeri; Conştientizarea nevoii de dezvoltare a abilităţilor de audiție,analiză, recunoaștere și identificare a formei, stilului și expresiei muzicale.

7. Obiectivele disciplinei (reieşind din grila competenţelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Familiarizarea studentului cu sensurile termenilor *idee muzicală/formă muzicală, stil muzical și estetică muzicală* în cadrul canonului muzicii europene și recunoașterea de către student a legăturiloracestora cu omul, lumea și valorile creștine ale culturii europene.
7.2 Obiectivele specifice	Inițiereaîn studiul diverselor etape istorice muzicale din cadrul canonului muzicii clasice europene, în vederea evidențierii funcțiilor artei. Arta (muzica) văzută ca ”instrument”/”unealtă” *educațională*, *etică,terapeutică și spirituală.* Dezvoltarea capacităţii de audiție, memorie, analiză, identificare, argumentare, discernământ, reflexie și sinteză;

8. Conţinuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observaţii
1. Introducere. Sensul muzicii a. Sensuri ale termenilor *idee muzicală/formă muzicală*, *stil muzical* și *estetică muzicală*, importanţa	explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	

valorilor,omul,simbolul. b. Sensul muzicii în raport cu omul, lumea și valorilecreștine ale culturii europene. Rolul *educațional*, *etic* și *terapeutic* al artei în genere; ”funcțiile” artei		
2. I. Ideea sau Forma muzicală. Sensul: muzica ca *reprezentare* a. Ideea muzicală-”materia primă”, *materia signata* b. Ideea muzicală *model de lucru:* c. Sensul **rațional** (sentimental) al *Ideii muzicale* d. Sensul **spiritual** al ”Ideii muzicale”	explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	
3. I.Ideea sau Forma muzicală. Sensul: muzica ca *reprezentare* a. Sensul rațional: Ideea muzicală ca LIMBAJ muzical: - planul morfologic și -planul sintactic b. Stil, comunicare, limbă (Morfologie și sintaxă) - FORMĂ muzicală - ”Unitate”. Viața formelor muzicale e sublimare a ”Unului în Multiplu”, a”Unului Multiplu”	explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	
4. I. Ideea sau Forma muzicală. Sensul: muzica ca *reprezentare* a. Sensul rațional: Ideea muzicală ca LIMBAJ muzical: forma muzicală este creație artistică. Muzica occidentală a oscilat între: - cvasiinvariante (lumea modalului); variante (sistemul tonal); modernisme (serialismul, dodecafonismul, atonalul)	explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	
5. I. Sensul rațional: Ideea muzicală ca LIMBAJ. Sensul: muzica ca *reprezentare*: a. Epoca modală: a.1. Monodia -cântul gregorian -cântul bizantin; a.2. Poeții muzicieni, (XI-XIII);	explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	

6. I Sensul rațional: Ideea muzicală ca LIMBAJ. Sensul:muzica ca *reprezentare* a. Epoca modală/armonică: -Ars Antiqua (secolele. XI-XIII) -Ars Nova (secol al XIV-lea) b. Renașterea (secolul al XVI-lea) ”Modelarea sinelui” *versus* ”Teoria afectelor” în muzică Cosmocentrism *versus* antropocentrism Rațiune/sentiment	explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	
7. I. Sensul rațional: Ideea muzicală ca LIMBAJ. Sensul: muzica ca *reprezentare* a. Epoca tonală: Barocul (1600-1750) a. 1. Barocul ca tipul său de existență	explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	
8. II. Sensul rațional: Ideea muzicală ca LIMBAJ. Sensul: muzica ca *reprezentare* a. Epoca tonală: Barocul (1600-1750) a. 1.Melodrama și ”Teoria afectelor” a. 2. rațiune	explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	
9. II. Sensul rațional: Ideea muzicală ca LIMBAJ. Sensul: muzica ca *reprezentare* a. Epoca tonală:Clasicismul Prima Școală vieneză: Joseph Haydn (1731-1808); Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791); Ludvig van Beethoven (1770-1827) b. Autonomia artei c. Kant: Muzica devine obiect ”*per se*” d. Triumful raţiunii şi denunţarea ei (Iluminism, Rene Decartes, Nietzsche)	explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	

10. II. Sensul rațional: Ideea muzicală ca LIMBAJ. Sensul: muzica ca *reprezentare* a. Epoca tonală:Clasicismul a.1.Ludvig van Beethoven (1770-1827) a. Roger Scruton, Cultura modernă b. Friederich Nietzsche, *Știința voioasă* c. Yuval Noah Harari, *Homo Deus.* d. Emil Cioran, *Cioran și Muzica*	explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	
11. II. Sensul rațional: Ideea muzicală ca LIMBAJ. Sensul: muzica obiect ”per se” a. Epoca tonală:Romantismul ”Muzica absolută”	explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	
12. III. Sensul rațional: Ideea muzicală ca LIMBAJ. Sensul: muzica obiect ”per se” a. Epoca tonală:Romantismul Ritul muzicii: Richard Wagner b. Epoca modernismelor-Atonalul	explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	
13. III. Sensul spiritual. Sensul muzicii: fenomen spiritual-independent de materie. a. Omul și muzica	explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	
14. III Sensul spiritual. Sensul muzicii: fenomen spiritual-independent de materie. a. Muzica dincolo de muzică	explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	

Bibliografie:

BALTHASAR, Han Urs von, *Lo sviluppo dell'idea musicale*. *Testimonianza per Mozart*, Milano, Ed. Glossa, 1995.

BĂLAN George, *Muzica şi lumea ideilor*, Bucureşti, Ed. Muz. A Uniunii Compozitorilor 1973.

_____, *Dincolo de muzică*, București, Editura pentru literatură, 1967.

BERDIAEV Nikolai, *Sensul istoriei*, Iași, Polirom, 1996.

BENDA Julien, Trădarea *cărturarilor*, București, Humaitas, 2017.

BOTTON Alain de, ARMSTRONG John, *Arta ca terapie*, București, Vellant, 2014.

_____, *Cum iți poate schimba Proust viața*?, București, Vellant, 2014.

BUȘULENGA DUMITRESCU ZOE, SAVA Iosif, *Muzica şi Literatura. Scritori români*, București, Cartea Românească, 1987.

BLAGA Lucian, *Trilogia culturii*, București, Humanitas 2011.

BRĂDĂȚAN Costică, *A muri pentru o idee. Despre viața plină de primejdii a filozofilor*, București, Humanitas, 2018.

CELIBIDACHE Sergiu, *Fenomenologia muzicală*, București, Spandugino, 2012.

CEZAR Corneliu, *Tratat de sonologie. Spre o hermeneutică a muzicii*, Bucureşti, Ed. Anastasia, 2003.

CIORAN şi Muzica, Bucureşti, Humanitas, „Antologiile Humanitas" Ediție îngrijită de Vlad Zografi, 1996.

DUMEA Cristian, *Repere istorice în muzica sacră şi documente magisteriale*, Roman, Serafica, 2015.

GARAZ Oleg, *Canonul Muzicii Europene, Idei, Ipoteze, Imagini*, București, Eikon, 2015.

_____, *Genurile Muzicii. Ideea unei antropologii arhetipale*, București, Eikon, 2016.

GASTOUÉ Amedee, *Arta gregoriană*, Bucureşti, Ed. Muzicală 1067.

GIANNATASSIO Francesco, *Il concetto di Musica*, Roma, Bulzoni Editore, 1998.

GATTIN Giulio, *La monodia del Medio Evo*, Edizioni di Torino, 1991.

GUANTI Giovanni, *Estetica Musicale. La Storia e le Fonti,* Milano, Storie di Idee 7, 1999.

HARARI Yuval Noah, *Homo Deus*. *Scurtă istorie a viitorului*, Iași, Polirom, 2018.

HEIDEGGER Martin, *Originea operei de artă*, Bucureşti, Humanitas, 2011, (pp. 17-119)

HESSE Herman, *Jocul cu mărgele de sticlă*, Bucureşti, RAO, 2009.

HODEIR André, *Formele muzicii*, Bucureşti, Grafoart, 2007.

LIICEANU Gabriel, *Continenteleinsomniei*, București, Humanitas, 2017, (pp. 219-245).

LEVITIN, Daniel J., *Creierul nostru muzical*, București, Humanitas, 2010.

LLOSA Mario Vargas, *Civilizația spectacolului*, București, Humantas, 2017.

MANN Thomas, *Pătimirile şi măreţia lui Richard Wagner*, Bucureşti, Humanitas, 2013.

_____, *Doctor Faustus*, Bucureşti, Editura pentru Literatură Universală, 1966.

PĂTRAȘCU Horia, *Terapia prin Cioran*, București, Trei, 2014.

PROUST Marcel, *În căutarea timpului pierdut*. *Swan*, București, Adevărul Holding, 2010.

MÁRAI Sándor, *Lumânările ard până la capăt*, București, Curtea Veche, 2011.

MOUTSOPULOS E., *Muzica în opera lui Platon*, Bucureşti, Omonia, 2006.

NIETZSCHE Friederich, *Cazul Wagner*, Bucureşti, Humanitas, 2008.

_____, *Știința voioasă,* București, Humanitas, 2013.

NOICA Constantin, *Despre demnitatea Europei*, București, Humanitas, 2012.

PAPU Edgar, *Barocul ca tip de existenţă*, București, Minerva, 1977, vol I-II.

ROLLAND Romain, *Călătorie în ţara muzicii,* Bucureşti, Ed. Muz.a R.P.R., 1964.

SAPPEY Brigitte François, *Istoria muzicii în Europa*, Bucureşti, Grafoart, 2007.

SÂRBU Maria Cristina, *Nietzsche şi muzica*, Bucureşti, Editura Fundaţiei Culturale „Ideea Europeană", 2005.

SCRUTON Roger, *Cultura modernă pe înţelesul oamenilor inteligenţi*, Bucureşti, Humanitas, 2013.

SOMBART Elisabeth, *Muzica în inima fascinaţiei. Confidenţe pentru pian de la Bach la Bartòk*, Bucureşti, Spandugino, 2012.

STEINER George, *În Castelul lui Barbă Albastră. Câteva însemnări pentru o redefinire a culturii,* Bucureşti, Humanitas, 2013.

_____, *Errata o autobiografie*, Bucureşti, Humanitas, 2008.

STOICHIŢĂ Victor Ieronim, *Vezi? Despre privire în pictura impresionistă*, Bucureşti, Humanitas 2007.

_____, *Cum se savurează un tablou și alte studii de istoria artei*, Bucuresti, Humanitas, 2015.

SCHNEIDER Marius, *Il significato della musica*, Milano, Rusconi, 1970.

TIMARU Valentin, *Stilistică muzicală*, Arad, Tiparniţa, 2012, Vol I, Vol 2A, Vol 2B.

_____, *Dicţionar noţional şi terminologic: prolegomene ale unui curs de analiză muzicală*. Ed. Universităţii din Oradea, 2002.

_____, *Muzica noastră cea spre fiinţă*, Târgu-Lăpuş, Galaxia Gutenberg, 2008.

WILDE Oscar, *De profundis*, București, Humanitas, 2014.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observaţii
1.Introducere. a. Sensuri ale termenilor *formă muzicală*, *stil muzical* și *estetică muzicală* și corelarea lor cu funcțiile artei în genere: educațional, moral și terapeutic:"funcțiile" artei Hans Urs von Balthasar, *Evoluţia Ideii muzicale* Alain de Botton, John Armstrong, *Arta ca terapie*	audiția, exemplificarea prin cântare, explicaţia, dialogul, problematizarea	
2. I. Ideea muzicală. a. Ideea muzicală *model de lucru*	audiția, exemplificarea prin cântare, explicaţia, dialogul,	

b. Sensul rațional: *Limbajul muzical*, George Bălan, *Muzica și lumea ideilor* Valentin Timaru, *Stilistică muzicală*, vol I	problematizarea, dezbaterea,	
3. I. Ideea sau Forma muzicală. Sensul rațional: Ideea muzicală ca LIMBAJ muzical: - planul morfologic -planul sintactic Stil, comunicare, limbă (Morfologie și sintaxă) FORMĂ muzicală - ”Unitate”. ”Viața formelor” muzicale e sublimare a ”Unului în Multiplu”, a ”Unului Multiplu” Brigitte FrançoisSAPPEY, *Istoria muzicii în Europa* Constantin Noica, *Despre demnitatea Europei*	explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea, exemplificarea prin cântare, audiția	
4. I. Ideea sau Forma muzicală. Sensul rațional: Ideea muzicală ca LIMBAJ muzical: -cvasiinvariante: cântul bizantin, cântul gregorian -variante: Prima Școală vieneză (Haydn, Mozart, Beethoven); -modernisme: A Doua Școală vieneză (Alban Berg, Anton Webern, A. Schonberg)	explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea, audiția	
5. I. Sensul rațional: Ideea muzicală ca LIMBAJ Epoca modală: -cântul gregorian -cântul bizantin; Poeții muzicieni, (XI-XIII). Trubadurii: Guillaume de Poitiers (1071-1127); Marcabru (1100-1160); Bernard de Ventadur (1125-1195); Rainbaut de Vaqueiras (1155-1207); truverii:Richard Coeur (1157-1199); Adam de la Halle (1240-1286); minnesengerii: Walter von der Vogelweide (1170-1230); Wolfram von Eschenbach (sec al XIII-le); meistersingerii: Hans Sachs (1494-1576)	exemplificarea prin cântare, explicaţia, dialogul, problematizarea, audiția	
6. I. Sensul rațional: Ideea muzicală ca	audiția, explicaţia, dialogul,	

LIMBAJ. d. Epoca modală/armonică: -Ars Antiqua (secolele. XI-XIII) - Ars Nova (secol al XIV-lea) e. Renașterea (secolul al XVI-lea) Costică Brădățan, *A muri pentru o idee: Omul Renașterii* (Pico della Mirandola, 1463-1494), pp. 30-37 Michael de Montaigne (1533-1592): *Eseuri*	problematizarea, dezbaterea, audiția	
7. I. Sensul rațional: Ideea muzicală ca LIMBAJ. a. Epoca tonală: Barocul (1600-1750) Edgar Papu, *Barocul ca tip de existență* Teoria afectelor/rațiune Claudio Monteverdi (1567-1643) Antoni Vivaldi (1678-1750)	audiția, explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	
8. Sensul rațional: Ideea muzicală ca LIMBAJ. a. Epoca tonală: Barocul (1600-1750) Johan Sebastian Bach (1685-1750)	audiția, explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	
9. Sensul rațional: Ideea muzicală ca LIMBAJ. a. Epoca tonală:Clasicismul Prima Școală vieneză: Joseph Haydn (1731-1808); Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791) Roger Scruton, *Cultura modernă;Iluminismul/Privirea estetică,* (pp.36-67)	audiția, explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	
10. Sensul rațional: Ideea muzicală ca LIMBAJ. a. Epoca tonală:Clasicismul Prima Școală vieneză: Ludvig van Beethoven	audiția, explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	

(1770-1827) Roger Scruton, *Cultura modernă. Iluminismul/Privirea estetică, (*pp. 36-67) Friederich Nietzsche, *Știința voioasă* Yuval Noah Harari, *Homo Deus. Revoluția umanistă, Beethoven este mai bun decât Chuck Berry? (*pp. 228-231) Cioran și Muzica, (pp.83-87)		
11. Sensul rațional: Ideea muzicală ca LIMBAJ. a. Epoca tonală:Romantismul ”Muzica absolută” Richard Wagner Roger Scruton, *Cultura modernă*, *Romantismul* (pp. 68-78)	audiția, explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	
12. Sensul rațional: Ideea muzicală ca LIMBAJ. Sensul muzicii: obiect ”per se” a. Epoca tonală:Romantismul Ritul muzicii: Richard Wagner c. Epoca modernismelor-Atonalul Berg, Webern, Schonberg	audiția, explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	
13. Sensul spiritual: muzica fenomen spiritual-independent de materie. c. Muzica dincolo de muzică Sergiu Celibidache, *Fenomenologia muzicală*,	audiția, vizionare, explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	
14. Sensul spiritual: muzica fenomen spiritual-independent de materie. c. Muzica dincolo de muzică ”Grădina lui Celibidache” (film)	audiția, vizionare, explicaţia, dialogul, problematizarea, dezbaterea	

Bibliografie:

BALTHASAR, Han Urs von, *Lo sviluppo dell'idea musicale*. *Testimonianza per Mozart*, Milano, Ed. Glossa, 1995.

BĂLAN George, *Muzica şi lumea ideilor*, Bucureşti, Ed. Muz. A Uniunii Compozitorilor 1973.

BOTTON Alain de, ARMSTRONG John, *Arta ca terapie*, București, Vellant, 2014.

BRĂDĂȚAN Costică, *A muri pentru o idee. Despre viața plină de primejdii a filozofilor*, București, Humanitas, 2018.

CELIBIDACHE Sergiu, *Fenomenologia muzicală*, București, Spandugino, 2012.

NOICA Constantin, *Despre demnitatea Europei*, București, Humanitas, 2012.

PAPU Edgar, *Barocul ca tip de existență*, București, Minerva, 1977, vol I-II.

SAPPEY Brigitte François, *Istoria muzicii în Europa*, Bucureşti, Grafoart, 2007.

SCRUTON Roger, *Cultura modernă pe înţelesul oamenilor inteligenţi*, Bucureşti, Humanitas, 2013.

TIMARU Valentin, *Stilistică muzicală*, Arad, Tiparniţa, 2012, Vol I, Vol 2A, Vol 2B.

9. Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţii epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Corectitudinea informaţiilor, claritatea şi eleganţa argumentării	Chestionarea, dialogul	50%
	participarea activă	observaţia, chestionarea	10%
10.5 Seminar/laborator	participarea activă	observaţia, chestionarea, audiția	20%
	Corectitudinea informaţiilor, claritatea şi eleganţa argumentării	Referatul, autoevalurea, audiția	20%
10.6 Standard minim de performanţă:			
Prezentarea unui model teoretic al omului şi contextualizarea sa culturală			

Data completării Semnătura titularului de curs Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament